

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:
 Egész évre — 18 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Holynban házhoz hordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvége és ünnepnapok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.
 A szerkesztőség kávéházak viselkedésénél vagy megérkezése nem vállalhat.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalban intézendők.
 Egyes szám ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD, április 3.

Obstrukció előtt.

(V. I. Ugy a politikai hírekben a pedagógiai lapok hasábjain Apponyi törvényjavaslata körül elhangzott kifakadásokból jósló képesség nélkül is meg lehet állapítani, hogy egy kis obstrukció van készülöben.

A nemzetiségi képviselők hadat izenek Apponyi törvényjavaslatainak. A husvéti szünetet felhasználták arra, hogy csatasorba álljanak, mert Apponyi nem hajlandó a nem állami tanítókra vonatkozó törvényjavaslatainak sem visszavonására, sem lényeges módosítására.

A nemzetiségi képviselők memorandumja kifogásolja a tanítók nagy fizetését, kifogásolja a három ízben javasolt 200 korona ötéves korpóllékot, kifogásolja azokat az intézkedéseket, amelyek a magyar nemzeti állam megszilárdítását célozzák.

Miért kívánják a tanítók megrövidítését akkor, mikor a javaslat keresztülviele nem vonja maga után az ő megkárosításukat? Ha a nemzetiségi képviselők saját autonómiájuk megsértését látnák a javaslatban, úgy érthető volna az ellenállás. De sem a tanítói fizetés kiegészítések (melyeket már az 1893: XXVI. t.-c. meg-

állapított), sem a javaslatok egyéb intézkedései távolról sem érintik az autonómiát.

Minden állam kulturális fejlődése maga után vonja tanítói anyagi javainak fokozatos fejlesztését. S most, mikor évtizedek múlva akadt egy kormány, amely a tanítók fizetésjavítását keresztül vinni óhajtja, akkor kerékkötőkül szegődnek a nemzetiségi képviselők.

A törvényjavaslat világosan kimondja, hogy ha az iskolafőntartó a minimumot folyósítani nem tudja, az esetben az állam járul hozzá a fizetések kiegészítéséhez. És ezt a segítséget akarják elutasítani az obstrukció készülő.

A képviselők a magyar törvényhozában elfoglalt közjogi állása azt kívánja, hogy a faji és nemzetiségi partikulárismusnak fölé helyezze a felsőbb rendű állami érdekeket.

A román nemzetiségi képviselők túlzó fel fogása mellett bizonyít az a körülmény, hogy a »nemzetiségek« egy része nem osztja nézeteket. A szerb radikális párt hívei elítélték a románok állásfoglalását. Ezek Apponyi javaslatát minden pontjában magukévá teszik. Nem mi magyarok, hanem ők, a »nemzetiség« a szerbek írják a Zasztava c. lapokban, hogy mit keresnek a románok Bécsben? »Hogy képes a románság ott keresni a napot,

a honnan csak mindig jégeső ver benünket, nemzetiségiéket?« És végül kijelentik, hogy rájuk ebben a kérdésben a románok nem számíthatnak.

Ez kétségkívül hideg zuhany azokra, akik egy kis zenekonát akarnak előidézni.

Ma még, a törvényjavaslat tárgyalása előtt nem tudjuk, lesz-e ennek a bejelentett csatározásnak nagyobb következménye vagy sem. Egy azonban bizonyos, hogy Apponyi javaslatának törvényerőre való emelkedését ez a kis huzavona nem fogja meggátolni.

Éppen azért legjobb volna, ha mindazok, kik e kérdésben érdekeltek, jobb ügyhöz méltán a nemzeti közművelődés és az általános emberi haladás zászlaja alá sorakoznának s nem izennének hadat sem a nemzetnek, sem saját tanítóiknak, a kik kétségkívül többet érhetnek a képviselőknek és érdekelteknek, mint a mennyit a jelen körülmények között ők érhetnek a tanítóknak.

Miniszterek tanácskozása. Ma, csütörtökön délután minisztertanács volt Kossuth Ferenc lakásán, amelyen gróf Andrássy Gyula kivételével az összes miniszterek részt vettek. A miniszterek délután 4 órától 8 óráig tanácskoztak. Gróf Zichy Aladár miniszter Bécsből

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A jó tanítvány.*

Irtá: Tóth Béla.

Poroszkás kis lován Üszküdről Iszmid felé tartott Ahmed, a jámbor müezzin, azzal a tisztességes szándékkal, hogy vissza ne egyedül jöjjön, hanem ökrös szekéren menyecskét hozzon a tulipános láda tetejében. Hajnalkor indult, de még felén sem volt az utnak, mikor a nap aranytányérja már leereszkedett a tenger szélére és merülni kezdett a kék vizekbe. Falu vagy emberlakta hajlék sehoh. Vajon hol töltse a jó Ahmed a hűvös őszi éjszakát?

Az országot mentén, vén fűzfa alatt, csurgókat kínálta vizét az utasembereknek. Ahmed odatelepedett. Béklyót vetett lova lábára, lerakta holmiját, kiterítette szőnyegét. Aztán megmosakodott, mint az igazhívó emberhez illik; és leszállván a nap, messzehalló hangján elénekelte az ezút, akár csak otthon a mináreten.

Pedig itt nem volt senki, akit imádságra

* Tóth Béla: Török történelmi c. művéből halála alkalmából közöljük ezt az elbeszélést.

is hívasson. Csak magának szólt a kegyes figyelmeztetés. Mikor elvégezte az áhitatosságot, száraz fűzfagalyakból tüzet rakott, megfőzte esti ebédjét. Éhsége-szomja csillapodván, kávé, csibuk mellett végignyult a szőnyegen és várta a napszállat után való második órát, mikor az éjjeli könnyörgés ideje van. Akkor megint megmosakodott, belekiáltotta az utolsó ezút az éjtszakába, megindokozott és lefeküdt puha takarója alá a szőnyegre, mint a ki aludni akar hajnalszürkületig.

De előbb felporozta a pisztolya sepenyőjét és maga mellé tette jó dömöckölt handsárját. Rossz emberektől hemzsegett akkoriban az a vidék. Ahmednél volt egy erszény fehérpénz. Hátha megrohanja valami gonosz? Irtóztott ugyan attól, hogy öljön; de a zsványban a sátány lakozik és istenes dolgot cselekszik, aki eipusztatja. A jámbor müezzin hanyattfekve a szőnyegen, egy ideig még nézegette, hogyan ragyognak le hozzá a fekete égről a csillagok a fűz galyai között; hallgatta, mint vonszolja lova a béklyót és ropogtatja a rét magas tüvét. Aztán elaludt, mélyen, szeliden, mint az a jólelkősmeretű igazhívóknak adatott.

*

Egyszerre irtóztos hálordítás rivallt föl az éj csöndjében. Ahmed pillanat alatt talpon állt marokra kapva handsárját. Tíz lépésre töle az országuton két ember dulakodott; két viaskodó árnyék a fekete sötétségben. A müezzin nem volt gyáva legény. Két ugrással ott termett a birkózók mellett, szentül föltéve magában, hogy nem engedi felebarátját gyilkos utonálló keze által veszni.

Ép jókor jött. Egy nagy fekete ember ott térdelt egy őszszakálu öreg mellén és úgy fojtogatta, hogy a szegény aggastyán lelke már hörögve indult kifelé a testéből. Nem volt veszteségetni való idő.

Ahmed egy iszonyut sujtott handsárjával a nagy fekete ember nyakacsigájára; akkorát, hogy a fej iziben odagördült az ut porába, a turbán pedig külön elkarikázott valahova az árok szélére. A fejetlen törzsből meleg vérzuhatag szökött Ahmed arcába, aztán a fojtogató kezek lesiklottak az öreg torkáról s a csonka test végigomlott a földön.

A jámbor müezzin elszörnyedve állt ott; úgy megdermesztette a borzalom, hogy még akkor is sujtásra emelte a handsárját. Nem is tért magához, míg meg nem szólalt a megszábadított öreg.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, válódékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
 ellen számtalan tanár és orvos által ajánlva.

Mint hogy értékeken utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

érkezett, hogy részt vegyen a tanácskozáson. Folyó ügyekkel és a kiegyezés kérdésével foglalkoztak s elhatározták, hogy tekintettel arra, miszerint Kossuth egészsége már helyreállott, a kormány tagjai a jövő hét elején Bécsbe utaznak, hogy az osztrák miniszterekkel a kiegyezés ügyében folytassák a tanácskozásokat.

A bazini választás eredménye. Bazinban tegnapelőtt késő este ért véget a pótválasztás, minden rendzavarás nélkül, a nemzetiségi jelölt győzelmével Dömötör Mihály néppárti jelölt 983 szavazata ellenében Ivánka Milán nemzetiségi lett megválasztva 1011 szavazattal.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 4.

Elnök: Justh Gyula.

Elnök: Az ülést megnyitja. Weisz Juliánt és Günther Antalt végleg igazolt képviselőknél jelenti ki Popovics György lugosi mandátumát kiadják az igazoló bizottságnak. (Felkiáltás a nemzetiségi padokon: Éljen Popovics.)

Egri Béla jegyző: Felolvassa a szünet alatt beérkezett kérvények jegyzékét. A kérvények kiadatnak a kérvényi bizottságnak. Felolvassa a függőben levő indítványok és interpellációk jegyzékét.

Elnök: Napirend előtt a miniszterelnök kíván szólni.

Új törvényjavaslatok.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Beterjeszi az állami számvéviszék jelentését az 1906. évi tulkiadásokról; beterjeszt továbbá egy törvényjavaslatot a delegációk által már megszavazott, de a magyar országgyűlés által még nem ajánlott és törvénybe nem iktatott *közös-ügyi kiadásokról*. A kereskedelemügyi miniszter nevében törvényjavaslatokat terjeszt a Ház elé az országos ipartanácsról, országos közlekedési

tanácsról s a Soproni közlekedési helyi értékű vasutáról, továbbá a jelentést az eger-putnoki h. é. vasut engedélyezéséről. Kéri ezen javaslatoknak és jelentéseknek illetékes bizottsághoz való utalását. (Helyeslés.)

Elnök: Ily értelemben mondja ki a határozatot. A földmivelségi miniszter ur kíván szólni.

Darányi Ignác földmivelségi miniszter: Van szerencsém a javaslatot előterjeszteni. Az első szól a gazdák és gazdasági cselédek jogviszonyainak szabályozásáról. (Éljenzés.) A másik a gazdasági munkaház építésének állami támogatásáról. (Élénk helyeslés.) Kéri ezek ek az illetékes bizottságokhoz való utalását. (Éljenzés.)

Elnök: Ily értelemben mondja ki a határozatot. Napirend szerint következik az ügyvédi rendtartás módosításáról szóló javaslat harmadszori olvasása.

A Ház a javaslatot egyhangulag elfogadja. (Felkiáltások Eljen Günther!)

Az iskolai javaslat.

Elnök: Következik a nem állami népiskolák jogviszonyaival közlekedési és felekezeti néptanítók járandóságainak szóló törvényjavaslat tárgyalása. (Halljuk! Halljuk!)

Vértán Endre előadó: Ismerteti a javaslatot és elfogadásra ajánlja. A javaslat az egyetemes magyar nemzeti állam eszméjét szolgálja (Ugy van!) és szükséges, mert nem lehet tűrni, hogy iskoláink egy részében nem csak hogy hü állampolgárokat neveljenek, hanem egyenesen ellenségeket, árulókat neveljenek a nemzet ellen (Zajos helyeslés és ellenmondások a nemzetiségieknél)

Molnár Akos: A javaslatot politikai okokból nem fogadja el. Ezt indokolni kívánja. Amihez joga és szabadsága is van. Ő csak a koalíció eredeti programjának ígért törhetetlen hűség; mindazon kérdésre nézve, amelyek ezen programon túlterjednek, fenntartotta elhatározásának szabadságát. Ilyen kérdés a jelenlegi törvényjavaslat is. A javaslattal szemben már eredetileg aggodalmi voltak s ezek, amint bebizonyult, nem voltak alaptalanok mert a javaslat az egyháznak iskolákkal kapcsolatos jogát megtámadja, megsemmisíti ezeket. Nagy mértékben sérelmes, bár elismeri a mi-

niszter nemes célját, mely a nemzetiségűeket oktatás útján akarja a magyar nyelv ismeretéhez juttatni anélkül, hogy őket természetes jogaikban megbolygatni. A javaslat: különbséget tesz az állami és hitvallásos tanítók között s a mérleget az előbbiek javára dönti el. Erre pedig alap nincs. A javaslat egész helyesen oda irányul, hogy a nemzetiségiek . . .

Zajos felkiáltások: Nincsenek nemzetiségiek (Zaj.)

Vajda Sándor: Dehogy nincsenek. (Nagy lármá.)

Elnök: (csenget) Ne tessék a tanácskozást közbeszólásokkal zavarni.

Molnár János . . . hogy a nemzetiségek lehetőleg elsajátítsák a magyar nyelvet és iskoláik ne neveljenek hazaárulókat.

Egy hang a másodemeleti karzaton: Mind gazemberek. Fegyházba való! Ki kell dobni a nemzetiségieket a képviselőházból. (Nagy zaj.) Igaza van. A terembiztos a közbe szólót a karzatról levezette. A jegyzőkönyvből kitűnik, hogy Mészáros Károly budapesti ékszerész.

Elnök (hosszasan csenget): A házszabályok értelmében a karzatról tilos a tanácskozást zavarni. Kifogom üritetni a karzaton, ha ez megismétlődik.

Molnár János: Az egyházakat azonban ez a javaslat mélyen sérti és ezért kéri a minisztert, hogy javaslatát még ma vonja vissza. (Élénk derűtség taps, a nemzetiségieknél.)

Éber Antal: Vonja vissza a beszédét.

Molnár János: Felelek majd erre is. Miután még hosszabban akar beszélni, szünetet kér.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök: Az ülést újból megnyitja.

Molnár János: Finánciális szempontból is van kifogása a javaslat ellen. Beszél a kántortanító és nem kántortanító helyzetéről. Befelezi beszédét Tudja, hogy hazafiellelenséggel fogják viselni. (Felkiáltások: Tudjuk.)

Elnök: Ki következik? (Simkó József.)

Elnök: A közoktatásügyi miniszter ur kíván szólni.

A püspöki kar álláspontja.

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter: Molnár felszólalása alkalmas arra, hogy

— Köszönöm, cimborá, hogy segítségemre jöttél. Ha egy fél percet késelel, bizony kiszorítják belőlem a lelket. Hanem ez volt ám a vágás! Akár csak én tanítottalak volna rá java legénykoromban. Ezért megfélezzük a zsákmányt, pajtás!

Azzal föltápászkodott a vén ember, szeméből-szájából kitörölte a vért, melyből neki is bőven jutott, aztán odakuporodott a fejtelten test mellé és kezdte róla leoldozni a tüszőt. Ahmed még mindig úgy állt ott, mint a báivány; nem értett ebből a beszédből.

— Tyhú cimborá! kiáltott az öreg, gyakorlott kézfogással kutatva végig a tüszőt. Ebben legalább ezer darab arany van. Nem is gondoltam, hogy ennyit cipelt magával ez a jó kalmár. De azért megfélezzük emberséggel.

Ahmed eliszonyodva ordított a vénre:

— Ki vagy te?

— Ki vagyok? Inkább azt kérdezd: ki voltam. Hej, mert ma már árnyéka se vagyok a régi Kara Hasszánnak. Bejáz Hasszán lett belőlem. Feketéből fehér. Koromszakáiból hószakál. Mutatja ez a mostani szegyenem. Ha nem jössz idején, Anadoli leghiresebb haramiája egy hitvány kalmár kezén vész el. Megfordított világ! Én, aki ötven év alatt legalább ezer utas embert öltem meg! Isten éltesen, édes fiam,

hogy kisegítettél a bajból! Nini . . . smaragd zöld szeme is hunyorog itt a tüsző fenekén. Azt mondom, jó fogást csináltunk, cimborá!

Ahmeddel fölfordult a világ. Meggyilkolt egy ártatlan igazhívót, aki a vidék legszörnyűbb zsványja ellen védekezett! Ligérhad kergetőzött lelkében.

— Csak a régi bátorságom maradt meg! fecsegett tovább Kara Hasszán, az áldozat zsebeit motozva. A karom, az már gyenge. A lábam nem tud többé gáncsot vetni. Hej, akivel én husz esztendeje bírokra keltem! Nem maradt meg benne egy ép porcika. Most meg egy csapással leütött ez a fickó, mikor rárohantam. El sem bírtam sütni a pisztolyomat. Gondoltam is, hogy ideje volna fölhagyni a mesterségemmel. De hiába, a vérem most is a régi! Nem bírok magammal, ha kalmárt látok az országúton. A bátorság legyőzi bennem az eszt. Hej, ha megvolna nekem a te erőd! De mondsza fiam, kinek a bandájában szolgálsz? Hogy derék zsvány vagy, azt látom.

— Nem vagyok én zsvány! — kiáltott Ahmed jajgatva. Istenem, dehogy vagyok! Műezin vagyok az üszküderi öreg mecsesben, soha semmi fajzatom nem volt haramia. Feleségért mentem Iszmidbe, a szentéletű Mehemed hodsa leányáért. Jaj, jaj! Mit nem cselekedtem!

Kara Hasszán fölemelte a fejét. A csillagok fényénél látszott, milyen véres íhérek szakálla.

— Műezinek jól tudsz nyakat vágni, fiam. És az szerencséd, mert ez nagyon hasznos tudomány az új mesterségedben.

Ahmed elborzadva meredt a vén gonosztevőre:

— Az új mesterségedben?

Kara Hasszán nevetett s félruga a kalmár testét, amelyet már mindenből kifosztott.

— Hát csak nem gondold, te jó műezin, hogy majd megint szépen visszazamog az igazhívókat, mint eddig! Te gyilkos vagy, fiam, gyilkos a legjavából. Ha visszaérsz az emberek közé, nem főt a mináreten lesz a helyed, hanem főt az akasztófán.

— De én ártatlan vagyok! A legigazabb szándékból cselekedtem. Azt hittem, téged öltek meg, a zsványt és nem a szegény igaz embert! Nekem nincs bűnöm!

— Nincs? Az majd kitudódik, ha törvényt fogsz állani, én meg rád vallok. Mert elmegyek tanúságot tenni ellened; nem bánom, ha aztán együtt kötnek is föl bennünket. De meglesz az a gyönyörűségem, hogy nem marad hitvány műezin az ilyen derék legény, akit az Isten is haramiának teremtett. Rád fogok vallani.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas-vizek királya: gyógyviz, a gyomorégést rögtön megszünteti, pártatlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorhajosoknak.

Kedvelt borviz!

a mohai

ÁGNES-

Forrás

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Kitűnő asztali, bor és

Ocsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Kiss Károly urnál Nagyvárad.

a javaslat körül forgalomba került tévedéseket és rosszakarat híreszteléseket még egygyel szaporítja. Ezért már most fel kell szólalnia. (Halljuk! Halljuk!) Kijelenti, hogy Molnár felszólalása teljesen egyéni természetű, mert nem fedi a hivatott tényezőket, a püspöki kar véleményét. (Zaj a nemzetiségieknél.) Minél többet extravagálnak a nemzetiségi urak, az annál előnyösebb az ő álláspontjára nézve. (Zajos helyeslés.)

A püspöki kar vele teljes harmóniában van, amint hogy így van mindenki, aki a kérdést nem nemzetiségi szempontból nézi. Tévedések eloszlátása végett kellett ezt kijelentenie, anélkül, hogy a képviselő urat kicsinyelni, vagy sérteni akarná. Erdemleges észrevételeit később fogja megtenni. (Hosszantartó élénk éljenzés és taps.)

Molnár János: Személyes megtámadtatás címén kér szót. (Felkiáltások: Nem támadta meg senki.) A közoktatásügyi miniszter ur maga is szinte tiltakozott az ellen, mintha őt sérteni akarta volna, tehát világos, hogy ő személyében mert támadottnak érezheti magát. (Zajos derűtség.) Kijelenti, hogy az ő álláspontja nem egyéni, hanem az ő katolikus egyházának az álláspontja. (Ellentmondás. Derűtség.) O tehát nézetével nem áll egyedül. (Felkiáltások: Vládékkel van együtt.)

Molnár: Ha a püspöki kar nincs is vele egy nézetben. (Zaj.)

A bukaresti kiállítás.

Simkó József: Apáthy kolozsvári egyetemi tanár könyvéből ismerteti a románok viselkedését a bukaresti kiállításon. Hosszasan olvas föl Apáthy írásából, mire elnök inti, hogy ez nem tartozik a tárgyra.

Elnök kérdezi Simkót, hogy elvállalja-e a felelősséget a fölolvastakért, melyeket idézett?

Simkó József: Nincs semmi oka kételkedni Apáthy szavahihetőségében és a fölolvastakért maga is vállalja a felelősséget. Ezután újra a bukaresti kiállítással foglalkozik, majd amikor elnök nem engedi, hogy a tárgytól eltérjen, betegezi beszédét. A javaslatot elfogadja.

A nemzetiségiok.

Polit Mihály nemzetiségi szempontból bírálja Apponyi javaslatát, azt fejtegeti, hogy

Magyarország jellege inkább keleti, mint nyugati és nem jogállam. De nem is igazi állam, hiszen se önálló külügye, se önálló hadserege nincsen. Ilyen körülmények között nemzeti szuverenitásról nem lehet beszélni.

Elnök: Kéri a szónokot, hogy felje forduljon, mert ha mindig háttal van, nem kísérheti figyelemmel a beszédét. (Derűtség.)

Polit Mihály ezután az ujvidéki szerb színezettről beszélt.

Elnök: Kéri maradjon a tárgynál, mert másként kénytelen lesz a házszabályok szerint eljárni. Majd határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház a törvényjavaslatot vegye le a napirendről s a kultuszminisztert új törvényjavaslat elkészítésére utasítja.

Az ülés 2 órakor véget ért.

Városi közügyek.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap, csütörtökön délután tartotta rendes havi ülését. Különösebb dolog nem fordult elő, csupán két tejhamisítási ügy, továbbá építkezési és egy sereg kórházi ápolási díj ügyében beadott felelősséget intéztek el.

Jelen voltak: Glac Antal főispán, elnök, Rimler Károly főjegyző, Dus László v. főügyész, dr. Baróthy Ákos v. főorvos, Papp Miklós kir. pénzügyigazgató, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Varró Domokos kir. főmérnök, Virágh Béla ktr. ügyész, Hlatky Endre, Mezey Mihály, Rádl Ödön, dr. Berkovits Ferenc, Huzella Gyula, dr. Radó Ignác, dr. Cseresnyés Béla aljegyző.

Az ülés megnyitása után dr. Cseresnyés Béla aljegyző előterjesztette a polgármester havi jelentését, amelynek érdekesebb adatait a következőkben adjuk:

A közegészségügyi állapot március hónapban úgy általánosságban, mint az előbbi hónapoz viszonyítva, jobb volt, mert az egyes megbetegülések s különösen a heveny fertőző bántalmak kevesebb számmal jelentkeztek. Kanyaró megbetegülés volt 7 esetben, 2 halálzással; a roncsoló toroklob 7 esetben, szintén 2 halálzással; a többi fertőző bántalmak pedig

alig néhány esetben, halálozás nélkül fordultak elő.

A Sztaroveszky-alapítványi gyermekkorházban 31 fekvő és 189 bejáró beteg, a Szent-László járványkorházban pedig 8 beteg volt gyógykezelés alatt.

Született 65 fiu, 86 leány, összesen 151 gyermek.

Elhalt 69 férfi, 66 nő, összesen 135 egyén. A szaporodás 16. Városrészek szerint elhalt: Ujvároson 25, Olasziban 32, Váralja-Velencén 20, a kórházakban 58.

Hét éven aluli gyermek 46 halt el. Szegény beteg 600 gyógykezelettet az országos betegápolási alap terhére. Dajkaságban volt 445 gyermek. Márciusban a tiszti orvosok a különféle élelmiszereket árusító üzletek és műhelyek közül, orvosrendőri szempontból 40-et vizsgáltak meg. Az állategészségügyi állapot váratlan.

A közbiztonsági állapot márciusban kielégítő volt. Lopás 36, sikkasztás 3, csalás 6, súlyos testi sértés 2, könnyű testi sértés 10, hamis pénz forgalomba hozatala 2 és magánosok elleni erőszak 1 esetben volt bejelentve.

A nyomozás 57 esetben sikeres, 13 esetben sikertelen volt. Ezenkívül nyomozás teljesített: a kir. ügyészség elrendelésére 42, más hatóságok megkeresésére 82 esetben.

Letartóztatva volt 149 egyén, kik közül az illetékes bírósághoz átkísítettett 24, eltolonczoltatott 125. Kihágási jeljelentés 263 esetben tétetett.

Márciusban 17 külföldi utlevél adatott ki. Ezek közül az európai államokba, 9 pedig Amerikába szólott.

Az Amerikába vándoroltak közt volt: iparos munkás 6, cseléd 3. A kivándorlás célja volt: 6 esetben rokonok felkeresése. A lefolyt hónapban 1 öngyilkosság történt. A mentőosztály 29 ízben vonult ki, 15 balesethez és 14 ízben betegszállításhoz.

A közadók márciusi bevételi eredménye jónak mondható, amennyiben 44800 kor. 6 fillérrel több kincstári adó folyt be, mint a múlt év megfelelő időszakában. Befolyt:

kincstári adóban	64543	kor	52	fill.
kamatban	2340	>	73	>
betegápolási pótagó	3533	>	23	>
kamatban	82	>	99	>
hadmentességi díj	165	>	—	>

Ahmed fogcsikorgatva emelte föl hand-sárját, hogy pokolra küldje ezt az emberképű ördögöt.

— Csak ölj meg! — mondá Kara Hasszán kacagva. De azért rád fogok vallani. A halott testem tesz majd ellened tanuságot, e mellett a másik halott mellett. Rád vall ruhádott a vér, rád az emberek, akik tegnap erre láttak jönni. Már hallottam tőlük az este, hogy Üszküder felől Iszmidnek tart egy müezzinforma legény. Csak gyilkolj meg engem is. Legalább két ok lesz arra, hogy fölakasszanak. De előbb gondold meg egy kicsit, édes fiam.

Lódobogás hallatszott. Ahmed összereszt. Kara Hasszán gyönyörködve látta rémületét. Ez már az üldözött zsvány félelme.

— Na ijedj meg mindjárt, cimborá. Nem illik az derék haramiához. Csak a kalmár lova jön vissza. Mikor lerántottam a nyeregéből a gazdáját, megbokrosodott és nekivágott az éjszakának. Most megint erre bódorog. Fogjuk el. Én ráülök, te a magadéra, aztán szaporán vágjunk neki a kartali rengetegnek, ahol az én szállásom, mert mindjárt ránk virrad. Tanuld meg pajtás, hogy sötétben a vér is fekete. Nem volna jó, ha az országuton sütné meg a nap a káltánunkat.

Szegény Ahmed iszalagos hegyoldalban, a vén zsvány oduja előtt mondta el hajnali imádságát és mikor leborult a szőnyegre, homlokával érinteni a földet, ott maradt feketén és zokogott keservesen.

— Ne busulj, zsványpajtás! — mondta jószívű kedvvel Kara Hasszán, miközben a reggeli kávét főzte és rá-rápillantott a kalmár tüsszöjére. Imádkozni tőlem ugyan imádkozhatsz,

de annyit mondok, hogy biz' annak nincsen foganatja. Mi gonosztévők imádsága csak úgy nem hallatszik az égbe, mint az ebugatás. Hasznosabb dolgokkal is tölthetjük az időt, fiam. Megtanítalak lopni. Mert erre a medreszében, úgy tudom, nem oktatják a szoftákat. De ha oktatnák is, nincs annak több olyan tanítómestere, mint amilyen én vagyok. Nem röstelheted elfagadni tőlem az ubaigazitást. Magam biz' én már nem lopok, se nem török be templomokba, adópénztárakba. A szemem homályos, a kezem reszket, az inam megrokkant. Osonni, bujni, mászni nem tudok többet. De az eszem a légi! Nincs agyafurttabb vén tolvaj nálam a szultán széles birodalmában. Én hát majd csak kifőzöm a terveket, te meg végrehajtod, fiam, Ahmed. Nem tudok méltóbb embert nálad, cki megtestesít az én remek furtangos gondolataimat. Felibe fogunk dolgozni, pajtás. Én leszek a fej, te a kéz. Megegyezőnk emberséggel. De azt ne feledd, fiu, hogy én vagyok a kapitány, te meg a legény. Ha egy szemhunyoritással ellenem teszesz, három nap mulva ott kalimpázol az akasztófán. Meglehet, én a másik ágon, de én azzal nem törődöm. Szébb halálom úgy se lehetne.

Ahmed müezzin egy hét mulva tevehajcsárnak öltözve, már úgy lopott a sztambuli vásáron, mint a szarka. Kara Hasszán, aki mint jámbor táncoló dervis pörgette olvasóját a kávéház előtt, nem tudott volna lenni örömeben. Ez a fiu igazán nagy tolvajnak született. Mily remekül hajtja végre az ő lángeszű terveit! Pénzvolvasó boltosok közibe hogyan fuj csibukszárból paprikát, s míg azok a szegény megvakítottak jajgatva kapáloznak, hogyan kaparit

össze minden aranyat s hogyan illan meg a nagy zavarban! Hát amikor zivataros éjjel föl-kuszott a kincstár ablakába egy vékony órarugóval átfűrészelt a rostélyokat és lehozott egy fél zsák aranyat, hiába járt len tizenkét órszem, töltött puskával! Egy hónap alatt egész vagyont lopott össze a jó Ahmed. Bizony meggazdagszik a kapitányával együtt, ha ennek az átkozott öregnek a nagyravágása bajt nem hoz rájuk.

Egy szép késő őszi alkonyatkor a bójükderei országuton, a halmok közt ügettek egymás mellett Ahmed és Kara Hasszán. Ekkor így szólt a vén gonosztévő:

— Szégyellem magamat, pajtás, hogy mi egyre csak tolvajkodunk, mint a pákosztos macska. Ez nem hozzánk illő mesterség. Méltatlan az én eszemhez, méltatlan a te erődhöz. Többre becsülöm én annál a vitez utonállót, aki nem dolgozik suttyomban, hanem szembezáll a veszedelemmel. Nézd, fiam, látod ott lenn az utkanyarodásnál azt a két lovasembert? Tudod, kik azok? Az Csibukdsián, a szultán ötvöse, a fiával. Kiszeltem, hogy ma gyémántokat visznek a Cseraghán palotába. Legalább egy millió piasztér ára van náluk. Le fogjuk őket ütni.

Ahmed elfátyolozott szemmel tekintett a haramiára.

— Gazdám, nem mondhatod, hogy nem voltam mindenben engedelmes legényed. De azt ne kívánd tőlem, hogy embert öljek.

— Bolond te. Hát nem tudod, micsoda derék cselekedetet viszesz véghez, ha azt a kettőt elteszed láb alól? Örmény népek azok. Már pedig egy örményben négy zsidó, két görög és másfél perzsa lakozik. Ha a két Csi-

kamatban	5 kor. 62 fill.
iparkamarai illeték	4 » 83 »
agrár kölcsön	338 » 43 »
kamatban	6 » 50 »
házasági adó	42 » — »
gazd munkás pénztárba mely összegek a kir. adóhivatalba szállítottak át.	4 » 80 »
Városi adóban	21171 kor. 01 fill.
vizdíjban	4907 » 82 »
törvh. utadóban	2892 » 12 »
kamatban	42 » 69 »
foljrt be.	

A polgármester jelentését tudomásul vették. Kigyósi Ferencné sz. Lovadi Piroska biharpüspöki lakost a rendőrkapitányi hivatal elítélte tejhamisításért, mert a piacra behozott tejet vízzel hígította. Ez ellen felebbezett. A közigazgatási bizottság azonban az I. fokú ítéletet helybenhagyta.

Hosszabb vita fejlődött a másik tejhamisítási ügynél. Kepes Jenő nagyváradlakost 50 koronára ítélte az I. fokú iparhatóság, mert a pusztájáról eladásra behozott tej hamisított volt. — A vegyvizsgáló állomás jelentése szerint tisztátalan volt a tej kezelése; ezért büzös szagú, savanyú, azonkívül összetételénél fogva sem felel meg a természetes tejnek s kifogásolandó. Azt azonban nem tudták megállapítani, hogy vízzel lenne szaporítva.

A közigazgatási bizottság az 50 kor. fő- és 25 korona mellékbüntetését helybenhagyta s a felebbezést elutasította.

Több apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Tóth Béla.

Késő éjjel jött táviratunk alapján jelentetük tegnap, hogy Tóth Béla, a jeles magyar stilszta meghalt.

Érdekes és eredeti egyéniséggel lett szegényebb a magyar közélet. Tóth Béla a modern magyar újságírónak volt típusa. Abból a gárdából való volt, amely még művészetnek tekintette hivatalát. Tollát egyenrangba helyezte a

bukdsiánt elföldeljük, nyolc zsidótul, négy görögötül, három perzsától szabadítottuk meg a szegény igazhívőket, akiknek pénzzel van dolguk. Istenes munka lesz az, te Ahmed

— Ne üzz velem tréfát, Kara Hasszán. En nem vezrem be többé a kezemet.

A két lovas közeledett.

— Fickó, ne bolondozz! kiáltott a vén zsvány és vágatásra nógatva lovát, kikapta Ahmed kezéből a kantárt. Velem vagy, ördög és pokol, velem jössz! Ránts pisztolyt, fattyu és löj, mint én, vagy . . .

Az ötvösök már csak tíz lépésre voltak. Kara Hasszán rájuk fogta nehéz mardályát, de mielőtt lecsettenthette volna a tüzkövet, valami villant a levegőben. Vérsugár fröccsánt föl, s a vén haramia fehér szakálas feje lenn ugrált az országot porában. Ahmed eldobta handszárját, elszórtá fegyvereit és ujjongva kiáltotta:

— Fogjatok meg! Gyilkos vagyok! Két embert öltem meg!

Az akasztófaul szolgáló száraz platán alá kivitték a Kara Hasszán testét is. Ahmed, mint igazhívőhöz illik, megmosakodott és elvégezte az imádságokat. A két tetemet aztán a cigány hóhérok egymás mellé ásták el, ott a száraz fa alatt. Mikor rájuk kotorták a hantokat, az egyik cigány pribék, aki nem volt gyaur, mélyen bele szurta kapája nyelét a puha földhányásba, le egész a halottakig, hogy legyen lyuk, hol lemenni hozzájuk a gyóntató Monker és Naker angyalok.

Este aztán el is jött szürke szárnya lágy lebbenésével a két kherub s eltűnt a föld alatt. De csakhamar visszatértek. Monker egy fekete alakot vonsozt le magával az örök sötétségbe, Naker pedig egy mellé simuló fehér lélekkel repült az ég felé.

szobrász vésőjével, a festő ecsetjével s oly gonddal dolgozott, mint a szobrász vagy a festő. Munkáinak külalakja a gondos írásművészetnek példányképe.

A belső tartalomért gyakran érte méltó gáncs Tóth Bélát. A pillanat benyomása alatt gyakran vett védelmébe újságírói felületességgel olyan dolgokat, amelyek gáncsot érdemeltek volna. Másrészt azonban el kell ismerni, hogy ha tévedését belátta, volt ereje azt be is vallani. Általános meglepődést keltett az országban, mikor Somlóék hazaellenes és okatlan feltűnési viselkedésére kimondta a sujtó kritikát s egyuttal férfiasan beismerte, hogy előbbi dicséreteivel méltatlanokat emelt egekig.

Nem egyszer akadt Tóth Bélának nemcsak kemény polémiája, hanem lovagias és törvényes kellemetlensége is cikkeinek élessége miatt. Valóságos hadakozás volt pályafutása. Ennek dacára erélye, munkakedve nem tört meg, hanem rendületlenül folytatta a csatározást. Sőt a mellett ráért komoly tudományos dolgokkal is foglalkozni s irodalmunkat nem egy értékes művel gazdagította.

Tóth Béla, Tóth Kálmán költő és Majthényi Flóra írónő fia született Pesten 1857. október 20-án. A gimnáziumot elvégezvén, természetrajzi, orvosi tanulmányokkal foglalkozott. Még egészen fiatalon beutazta Bulgáriát, Macedóniát, Görögországot és Egyiptomot. 1877-ben tagja volt az egyetemi ifjak küldöttségének, amely diszkardot vitt Konstantinápolyba Abdul Kerin bászának. Korán lépett a hírlapírói pályára. Első műve tizenöttestendős korában jelent meg, a János barát című verses elbeszélés (1873.) Számos tárcát és rajzot írt részint uti, részint társadalmi tárgyukat, gondos, választékos prózában, elmésen. Ilyen gyűjteményei: Konstantinápolyi emlékek (1877.); Tollhegygyel (1882.); Török históriák (1887); Tárcalevelek (1892.) — 1877 óta ezernél több tárcacikket írt a lapokban s mintegy ötven kötetnyi szépirodalmi és egyéb munkát fordított olaszról és franciából. Újabb művei: A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv (1893.); Szájru-szájra, amelyben a magyarság szállóigéit gyűjtötte össze (1895.); A boldogasszony dervise és egyéb históriák; Magyar ritkaságok; A magyar anekdotakincs. Munkatársa volt a Nyelvőr-nek, amelyben számos cikket írt a magyar stilművészetéről. Egy-két év óta Esti levelek címen népszerű cikkeiben szolt hozzá éles kritikával a napi eseményekhez.

Tóth Béla nagyon zárkózott életet élt. A Muzeum-körut 23. számú házában az első emeleten volt a lakása. Olykor-olykor ellátogatott a Pesti Hírlap szerkesztőségébe, de a legtöbbször csak telefonon érintkezett a külső világgal.

Még tegnapelőtt nem jól érezte magát. Kisétált a Muzeum-keribe menyasszonya Balló Sárika tanítónő társaságában s ott fotografozó gépével fölvetelt csinált Holló Sárika kis unokaöccséről, viszont a menyasszonya őt fényképezte le. Ez az utolsó fényképe.

Estefelé menyasszonya társaságában ezeken a fényképeken dolgozott a lakásán, a mikor háromnegyed hét órakor hirtelen abba hagyta a munkát. Szivgörcs lepte meg.

— Rosszul vagyok — szolt elhaló hangon.

Menyasszonya lefektette s elküldött a közlben lakó Pichler dr orvosát.

Tóth Béla percről-percre rosszabbul lett.

— Levegőt! Ki kell nyitni az ablakot! — szolt.

Holló Sárika kinyitotta az ablakokat; Tóth Béla leszállt az ágyról s az ablakhoz ment, hogy friss levegőt szivjon. Fuldokló köhögés kinozta, a mire menyasszonya visszafektette az ágyba.

— Elküldök egy professzorért — szolt a beteghez.

— Nem, nem, kell orvos! — tiltakozott Tóth Béla.

A mire megérkezett az orvos, a haldokló már elvesztette eszméletét s kinosan hörgött. Pichler dr éterinjekciót adott neki, a m azonban már nem használt. Hét óra husz perckor kiszenvedett Tóth Béla menyasszonya karjában.

Egy idő óta halálsejtelemmel volt tele. Tegnapelőtt délután meglátogatta ügyvédje, Sebestyén József dr s neki is panaszosan említette, hogy már nem élhet soká bajával. Megkérte, hogy keresse föl, mert végrendelkezni akar.

Halálának híre gyorsan elterjedt a fővárosi sajtó körében számos író és hírlapíró sietett a halottas házba.

Késő este megjelent a halottkém s megállapította, hogy Tóth Bélát szivszélütés ölte meg. Lezáratta a halottas szobát. Távozása után érkezett a kerületi plébános és csöndesen imádkozott a halott lelkiüdvéért.

Tóth Béla legközelebbi hozzátartozója, az édesanyja, Tóth Kálmán költő özvegye már hosszú évek óta Jeruzsálemben él gyászatok s a messze idegenből nem is jöhet el fia temetése. Nemrég írt levelet a fiához, a kit arról értesített, hogy május hónapban Triesztbe érkezik s ott akar vele találkozni. Tóth Béla nagy szeretettel beszélt erről a régen várt találkozásról, amelynek örömétől most megfosztotta a halál.

A gólya.

A hosszú lábú gólya madár nem sokára kelepelni fog a nádfedeles házak kéményen. Az idén még busabb lesz ez a jó madár mint, máskor. Hírét vette ugyanis, hogy a feministák mindenáron kiakarják küszöbölni a társadalomból és egyszerű béka pusztítóvá akarják alacsonyítani. Pedig a gólya . . .

Egy évvel ezelőtt barna szép leányka vonta magára a korzók figyelmét. Az a tüzes szempár napfény nélkül is szebben csillogott mint akármelyik fényes tiszti gomb a napfényben. A leányka szépsége a korzó egyik állandó tagját minden ostrom nélkül meghódította.

Forgott az idő egy hónap, két hónap, három, négy, öt . . . hat . . . nyolc . . . kilenc hónap s most 14 hónap.

De hol itt a gólya?

Időközben az illető Don Ivánt másik tüzes szempár hódította meg s a szép barna leány egyedül maradt. Az ügyek közben oly stadiumba jutottak, hogy az árvaszéknek kellett közbelépni.

Pedig ha az árvaszék ilyen esetben közbelép, már ott van a gólya.

A szép barna leány valami követelést támasztott udvarlója ellen. Az ügy folyton forgott s megkívánta, hogy bizonyos illetőségi kérdések is tisztázódjanak.

A leányka ám nem nagyváradlakos, hanem vidéki volt s egyik rokonánál volt csupán látogatóban. A fenti kis históriának pedig nem volt szabad a vidéki város közönségének tárgyalni valót adni, de nem volt szabad még a szülőknek sem megtudni s a jó rokonok úgy tudtak hallgatni.

Az árvaszék ám nem ismer diszkreiciót s küldte az iratokat a vidéki városnak, hogy tárgyalassa az illetőség kérdését, itt teljesen mellékes ügy eldöntésében.

Est az intézkedést megtudta a szép tüzes szemű leányka s egy expressz táviratot küldött az eljárásának.

Tegnap árvaszéktől kapott iratok tévedésen alapulnak, kérjük félretenni és további intézkedésig irattárba helyezni.

N. N.
árvaszéki elnök.

Az elüljárók félretették a tévedésen alapuló ügyet és forgott a világ kereke tovább.

A leányka tudta, hogy ki fog derülni a titok, jobbnak látta külföldre távozni, melyre azt mondják, hogy szükségesnek is beillik.

A titok tényleg kiderült az árvaszék sűrgette az elüljárókat s az elüljárók mentegőzték, hogy ők azt tették, amit az árvaszék parancsolt. Előkerült a sürgöny is, amelyről senkinek semmi tudomása nem volt, kivéve a tüzesszemű leánykát, ő pedig hallgatott messze külföldön.

A hatóság nyomozott tovább s a tény megállapított, hogy a sürgönyt a szép szemű leány adta fel.

Az ügy most tovább folyik, ám a szép leány Románia egyik nem lázadó városában üdül és nyugodtan néz a következmények elé.

A vég hír szerint általános megbocsájtás lesz, annál is inkább mert a Don Jouan is Romániába utazott. Az utazást beavatott körök összefüggésbe hozzák egy házassággal.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Április 7. A kath. legényegylet közgyűlése d. u. 5 órakor.

Április 13. Kath. liceum zárünnepélye.

Április 13. A Kath. liceum zárünnepélye.

Április 14. A hegyközség gyűlése.

Nem lesznek gyűlések a tűzoltó laktanyában.

— A miniszter döntése. —

Nagyobb hűhóval tárgyalták a télen a városi tanács azon határozatát, hogy a szocialista pártoknak nem engedte át népgyűlés tartására a tűzoltó laktanya nagytermét. A városi tanácsot ezen határozatánál az vezette, mert Komlóssy József gazdasági tanácsnok tűzbiztonsági tekintetéből ellenezte a laktanya területén népgyűlés tartását. Ugyanis a laktanya udvarán vannak a városi istállók s szerinte ha egy pár ezer ember összegyűl, szivartól, pipától stb. könnyen tűz keletkezhet, ami kiszámíthatatlan károkat okozhatna.

Vántus Károly, a szocialisták titkára a tanács határozatát megtelebbezte a közgyűléshez, ahol igen sokan akadtak a felelősségnek pártolói.

A közgyűlésen egyik-másik bizottsági tag élesen támadta a tanácsot, a szocialisták kérelmének elutasításáért s a többség kimondotta, hogy a tűzoltó laktanya nagytermét és udvarát átadja a város ügy népgyűlések, mint más hasonló összejövetelek céljaira. A tanács belenyugodott a közgyűlés határozatába, de nem így ám Komlóssy József tanácsnok, aki megtelebbezte a közgyűlés határozatát, felelőssége tudatában, mert a város vagyonáért, a szervezeti szabályzat értelmében ő a felelős.

Igy került az ügy a belügyminiszter elbírálása alá. Azóta pedig sokszor népes volt a tűzoltó laktanya a különféle gyűlésektől.

Tegnap végre megérkezett a belügymi-

niszter határozata, a mely szerint Komlóssy Józsefnek ad igazat. Felelősi a leirat, hogy a felelősségben felhozott indokokat, tekintettel a város vagyonának tűzbiztonságára, továbbá a felelősségben felhozott többi indokokra, a közgyűlés határozatát fel kellett oldania s a tanács első fokban hozott határozatát emelte érvényre.

Tehát a tűzoltó laktanyában ezután nem lehet zajos népgyűléseket s más hasonló összejöveteleket tartani.

Nyáron, alkalmas időben ilyen sokadalmak a szabadban is tarthatók, azonban télire más alkalmas helyről kell gondoskodni.

Lesznek bizonyára, akik a belügyminiszter ezen határozatában ismét a politikát fogják keresni s a szocialisták elleni bajszárol dikciónak, pedig a tanács határozata értelmében jövőre sem beszámoló, sem más gyűlések nem tartatók majd a tűzoltó laktanyán.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy *ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek*, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Miniszteri elismerés.** Darány Ignác földmivelésügyi miniszter Posfay Sándor gazdasági szaktanárnak a városunkban rendezett mezőgazdasági kiállítás sikerének előmozdítása érdekében kifejtett tevékenysége és fáradozásaiért elismerését nyilvánította.

* **A város mint konkurens.** Már régen panaszkodnak a villamos világítási szerelők, hogy a városi villamos telep általuk leküzdhetlen konkurenciát csinál a villamos bevezetéseknel s alig jut nekik valami munka. Tegnap Povaszin József, ifj. Stern Sándor, Vajda Béla villamos berendezési cégek, valamint Kovács Ferenc villamos szerelő terjedelmes Memorandumot nyújtottak be a városhoz, amelyben részletesen felsorolják sérelmeiket. Aki a bevezetést a városi telep munkáival készített, az áramot olcsóbban kapja, stb: ilyen dolgokat hoznak fel, amelylyel konkurenciának a szakiparosokkal szemben. A telep igazgatója körleveleket bocsájt ki, hogy a szakiparosok által készített bevezetésért nem felel. Azonkívül a felülvizsgálati díjat nem összekapcsolási helyenként, hanem lámpánként szedi a telep, ami óriási költséget okoz a megrendelőnek, illetve szakiparosnak. Kéri a várost, hogy ezen konkurencia megszüntetése, sérelmeik orvoslása iránt intézkedjék: a felülvizsgálati díjat ne lámpánként, hanem összekötő helyenként számítsák s az így általuk belizetett többletet utalja vissza részükre a város. — A panasz teljesen jogos és a városnak polgárai kötelessége, hogy konkurenciát ne csináljon, hanem azok megélhetését elősegítse.

* **Mikor lesz a közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósága rendszerint minden hónap második csütörtökén tartja közgyűlését. Mint értesülünk, az április havi közgyűlés nem lesz megtartva a rendes időben, hanem egy nappal később, pénteken, ápril 12-én délután, miután a hónap második csütörtökén, ápril 11-én nemzeti ünnep lesz, a 48-iki törvények szentesítésének emlékére.

* **Az új vízvezetési telep üzemé.** Nagyvárad város vízvezetési szakbizottsága ma, pénteken délután 5 órakor fontos ülést tart, amelyen a felelős tanácskoznak, hogy Nagyvárad város új vízművét a közgyűlés határozatának megfelelően villamos üzemre építsék-e, vagy a főmérnök által javasolt Diezl-féle petroleum-motorral hajtsák. A mai gyűlésre meghívták Farkas Kálmán műszaki tanácsost is, aki azonban nem jöhet ez alkalommal s így nála nélkül tartja ma délután meg ülést a szakbizottság.

* **Az üzlet-üzlet.** Egy ismert nevű fürdőnek a bérlője néhány évvel ezelőtt nem elégett meg avval, hogy mindenképp felett dícsérte az ő fürdőjének előnyeit, hanem egyúttal rontani iparkodott a konkurens fürdő hírnevét. Elbírszta, hogy annak a másik fürdőnek a vizét melegítik, hogy kénmáját tesznek bele, attól lesz kénzagu stb. Persze nem volt igaz, de reklamnak jó volt. Egy pár év múlva úgy fordult a dolog, hogy ugyanis ő lett annak az általa meghurcolt fürdőnek a bérlője. Most már kézzel-lábbal iparkodik helyrehozni az általa elrontott hírnevét. Ilyen formán tesz a mi nyomda és lapvállalatunknak volt bérlője is. Mig itt volt, ez volt városunk legelső nyomdája és legjobb, legelterjedtebb lapja stb. A bérlő jól kifizette magát. Házat, szőlőt és egy nyomdát jövedelmezett. Most aztán saját nyomdájába beleülve első gondja rontani előbbi vállalatának, melyet kénytelen volt a bérlő letelte előtt otthagyni, mert felmondtak neki, első gondja ennek az ő volt jól jövedelmezett vállalatának hírnevét rontani, üzleteit elhalászni. Nem törődik sem a hálával, sem avval, hogy a közönségnek is van szeme, az is észrevesz sok mindent és az is tud itélni. Ő csak arra gondol, hogy az üzlet-üzlet. Reklamnak minden jó. Nekünk más a gusztusunk. Mi mindenben a tisztességet és az igazságot keressük. Ettől nem tántorit el sem a hálátlanság, sem az izléstelen feleselgetés. Ennyit a közönség tájékoztatására.

* **A nagyváradai egyetemért.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a nagyváradai egyetem ügyében egy bizottságot küldött ki, amely ma, pénteken délután 4 órakor ülészik. Ez alkalommal a kiküldött, szűkebbkörű bizottság teszi meg jelentését a mozgalom irányára nézve.

* **Ezüst keresztos bíró.** Ritka kitüntetésről ad hirt a hivatalos lap tegnapi száma, Király ő Felsége Berey András nagykeréki (Biharm.) községi bírónak, a mezőgazdaság terén kifejtett közhasznú munkássága elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. Tehát két keresztos bírója van Biharmegyeinek. A másik az ujalotai bíró, aki már egy évtizeddel ezelőtt kapta az arany érdemkeresztet.

* **Missió Gyulán.** Említettük már lapunkban, hogy az elmúlt hó 25-én Gyulán nyolc napra terjedő missió vette kezdetét Jézustársasági atyák vezetése mellett. Mint gyulai tudósítónk írja, e hó másodikán este volt a befejezés. Nyolc napon keresztül hintették P. Péchy, P. Varga és P. Sanktjohanser a jó magot a gyulaiak szívébe, ahol az, amint a jelek mutatják jó talajra talált. Mintegy 3500-an járultak ezek alatt a napok alatt a szentségekhez. A két templom — aranytemplom és a józsefvárosi — állandóan zsufolásig tömve volt, egy tálpalatnyi üres helyet nem lehetett találni. Különösen az ünnepek alatt volt észlelhető ez a zsufoltság, amikor még a nyitott ajtók előtt is jókora tömeg hallgatta a prédikációkat. Kiválóan szép volt az Oltárszentség és a Boldogságos Szűz tiszteletére husvét első és másodnapján este rendezett ünnepély. Mintegy 250—260 hajadon vonult a szomszédos kath. elemi iskolából égő gyertyákkal a templomba mindegyiknek keblére tűzve, a kékszalagos Máriaérem. Feledhetetlen és lélekemelő látvány volt mind azoknak, akik tanui lehettek. A missió befejezése e hó 2-án kedden este ment végbe, mely után magyar gazdákból álló küldöttség jelent meg a plébánián, ahol szónokuk, Csöke István szívből jövő szavakkal köszönte meg a jó Atyáknak fáradozásukat. Másnap szerdán délelőtt még meglátogatták a ft. Atyák a beteget (47-ét) és a déli vonattal utaztak el, hogy áldásos munkájukat nemsokára másutt folytassák.

* **Az állam támogatása.** Pécs város polgármestere körlevelet küldött az összes városok polgármestereiből, hogy a törvényhatóságok egyöntetűen foglaljanak állást a kérésük az államtól, hogy a városokat az állami funkciók teljesítéseért kártalanítsa. Az államtól nyerendő összegből első sorban a tisztviselők fizetését rendeznék a városok s a fenmaradó összeget közcélokra fordítanák. Nagyvárad városá is felhívja, hogy a törvényhatóság mielőbb foglaljon ezen kérdésben állást. Az együttes akciótól biztos sikert vár.

* **A Poynár-ház kisajátítása.** A Bémer-tér nemsokára ismét szebb lesz. A Fekete-féle kis ház helyett most építik a Központi takarékpénztár 2 emeletes palotáját. A Poynár-ház szegletének levágását, illetve kisajátítását pedig nem rég határozta el a közgyűlés. E helyett a kis földszintes ház helyett is díszes két emeletes palotát épít a Poynár család. A közgyűlés határozatát, amely szerint a város 65,000 koronát fizet a Poynár házból levágandó szögletért s ehhez id. Rimanóczy Kálmán 60,000 korona törlesztéses kamatával járul, — a belügyminiszter jóváhagyta. Most már tehát mi sem áll utjában, hogy szépítsük a város legszebb terét, aminő kevés városban van.

* **A husdrágaság ellen.** Általában nagy és jogos a panasz, hogy az élelmiszerek drágasága elviselhetetlen. Különösen a hus ára oly magas, hogy a szegényebb családok a legnagyobb takarékoság mellett is csak ritkán juthatnak hozzá. A hentesek azzal indokolják a husdrágaságot, hogy csak méregdrágán juthatnak sertéshez, mert keveset hoznak. Egy vállalkozó szellemű ember most segíteni akar ezen az állapoton az által, hogy ellátja a nagyváradai piacot állandóan ölesre szánt sertéssel. A terv szerint, miként Győrben van, a sertésvásártér közvetlen szomszédságában állítja fel az aklokat, amelyben 2—3 száz darab sertést tartana. Egyelőre, míg az egész vállalatot berendezik, a városi tanácstól bérelt ki aklot a sertésvásár téren. A sertések teljesen el lesznek különítve a sertésvásártól, nehogy valami ragály miatt a nagyváradai piacot inficiálják. A sertéstelepről várják a sertés hus árának csökkenését, amire igazán nagy szükség lenne már.

* **Az Uránia színház Nagyváradon.** Az Uránia, mint értesülünk a napokban Nagyváradra érkezik, hogy négy előadást tartson nálunk. Az első estén *Pekár Gyula* »Pénz ő felsége« című nagyszerű darabja kerül színre a »Kereskedelmi Csarnok« termében, a másodikon *Tormay Cecile*: »Szirének hazája«, a harmadikon *Ráth István*: »London«, a negyedikén *Strausz Adolf*: »Az orosz forradalom« című művét mutatja be az Uránia vidéki osztálya, amely teljesen új gépekkel s képekkel lett az elmúlt héten felszerelve. Tekintve a nagy érdeklődést, amely az Uránia jöttét megelőzi, jegyek már most válthatók *Vidor Manó* könyvkereskedésében mind a négy előadásra.

* **Szobrot Vasváriának.** Hazánk minden részében megmozdult a hazafiasság kegyelvének érzete. A szabadsághős vértanúinak egymásután igyekeznek megörökíteni az utódok részére emléküket. Legújabbán Nyirvasváros polgársága indított mozgalmat, hogy városuk szülőltjének, *Vasvári Pálnak* emeljenek szobrot. A mozgalom intézői a megyei törvényhatóságok támogatását is igénybe óhajtja venni e végből kérelemmel járultak az összes vármegyékhez, hogy járuljanak céljuk megvalósításához anyagi támogatásukkal.

* **Miskolczi Árpád balesete.** Miskolczi Árpádot az elmúlt éjjel súlyos csapás érte. Vacsorája elköltése után nyugodni tért, mikor erős szélhűdést érzett s pár perc múlva alig

hogy lefeküdt, eszméletlen állapotba jutott. Hozzá tartozói azonnal orvosért küldöttek. Az orvos agyszélhűdést konstatált a betegnél. A súlyos beteg eszméire keltése után sem nyerte vissza beszélő képességét. Tegnap délelőtt Miskolczt a biharmegyei közpórházba szállították, hol állapota nem javult. Miskolczi Árpád a vármegyének volt főszámvevője, a számvevőség áthelyezése óta azonban nyugdíjból él. Az orvosok véleménye szerint állapota oly súlyos természetű, hogy életben maradásához nincs remény.

* **Eljegyzés.** A tavasz poézise két fiatal szívben fakasztotta a boldogság bimbóját. Dr *Imrik* Peter bájos, kedves leányát, *Bellát*, eljegyezte *Zeichentmayer* József honvédszázados, a hadapródiskola kiváló képzettségű tanára. Az ifjú jegyes párt már tegnap számosan fölkeresték szerencsekívánataikkal.

* **Kórházi költségvetések.** A belügyminiszter most körrendeletet intézett minden vármegye törvényhatóságához, a területükön lévő kórházak költségvetései tárgyában. A miniszter elrendelte, hogy a nyilvános jellegű kórházak költségvetéseit és kiadásait az utóbbi három évről írják össze s az 1908. évi költségvetést illetőleg a napi élelmiszeri díjakat e szerint állapítsák meg.

TÁVIRATOK.

A király prágai utja.

Budapest, ápril. 4. (Saját tud. táv.) Prágából jelentik: A cseh újságok néhány nap óta azt a hírt terjesztik, hogy a király április közepére tervezett prágai utazását elhalasztotta. Erről azonban udvari körökben mitsem tudnak.

A szakcsi választás.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.) A szakcsi kerületben ma reggel 8 órától folyik a választási harc, amely igen elkeseredett. Hainrikffy függetlenségi és Huszár Károly néppárti jelöltek állanak egymással szemben. Délután 4 órakor Hainrikffynak 1150, Huszárnak 943 szavazata van. Este 6 órakor hirdették ki az eredményt. Hainrikffy függetlenségi lett megválasztva.

A rapallói találkozás.

Budapest, ápril 4. (Saját tud. táv.) Rómából jelentik: A torriere della tera a rapallói találkozásról jelenti, hogy Olaszország nem csekély mértékben járult hozzá, hogy Németország és Anglia közti félreértések eloszoljanak. Ez mindenestre nagy dolog és a béke föntartása érdekében föltétlenül szükséges.

Lengyel és Eötvös Zilahon.

Budapest, április 4. (Saj. Tud. Tá.) A »Magyarország« az alábbi levelet közli *Barta* Károly zilahi polgártól ama cikke vonatkozólag, mely a Napban jelent meg:

T. Szerkesztőség!

A »Nap« ápril 2. számában az itteni dolgokról csupa valótlanosságokat közöl. Az igazság érdekében a következőket közlöm. Lengyel Zoltán bevonulása valóságos csúfság volt 50—60 apró gyermekeket felfogadtak, egy csuf néven Bolond Árpádnak nevezett züllött egyén vezetése alatt. Ezek éljeneztek. Fé. fi nem éljeneztek. Hangos kacagás kísérte a bevo-

nulást. Intelligens embert ott nem lehetett látni, csak csavargókat. Az is hazugság, hogy mindenütt zászlóerdő volt; csupán a Vigadón volt zászló. — Aminőn Eötvös Károly a függetlenségi pártot támadta, az intelligensebb nép elfordult tőle s piszegetek. Eötvös tapasztalhatta, hogy nincs mit keresnie Zilahon. — Lengyel Zoltánnak sincs itt többé mit keresnie.

Ennyit az igazság nevében.

Zilah, 1907. ápril 3.

Bartha Károly.

A román zavargások.

Bukarest, április 4. A fölkelés idejében letartóztatott emberek között van Konstantinesku Maniu, plojesti állomásfőnök, továbbá egy magureni ügyvéd, egy tanító, Bogdán Aurél ausztriai kömives, aki egy kávéházban forradalmi manifesztumokat osztogatott, egy szociális újság szerkesztője.

Bukarest, április 4. A rend az egész országban helyreállott. Vlaskai györgyevői prefektusnál a földbirtokosok gyűlést tartottak, amelyen a kormány gyors és erélyes intézkedéseért köszönetet szavaztak.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Csütörtök: Heidelbergi diákélet.

Péntek: Vig özvegy.

Szombat: Madarász.

Vásárnap: Déryné ifiasszony.

Heidelbergi diákélet.

Beregi Sándor és Hevesi Gusztika ismét együtt léptek fel; s tegnapi fellépésükről majdnem az ellenkezőjét kellene írunk annak, amit a multkor róluk feljegyeztünk.

Beregi Sándor feltétlen tehetség és tagadhatatlanul komoly törekvések vezérlik. Csakhogy ahhoz még nagyon fiatal, hogy Károly Henrik herceg szerepének végtelenül finom manceait azzal a tökélyel hozza színre, ahogy azt *Tóth* Elektől láttuk. Sok gyakorlat, sok tudás, az emberi érzések alapos ismerete, nagy routine kell ehhez a szerephez, a mit Beregi még csak ezután fog megszerezni. Beregi tehetségének lírai színezetére vall különben, hogy a szavalható részek jobban sikerültek, mint azok, a melyekben egyszerű beszéddel kellett volna az érzéseket kifejezésre juttatni.

Kellemes meglepetést szerzett *Hevesi* Gusztika (Radó). Mintha bemutatkozója balsikerére akart volna rácafolni, annyi melegséget, igaz érzést és kedvességet vitt tegnap szerepére, a mennyit igazán nem vártunk. Vagyis a cáfolat eléggé sikerült. Hangja élességén is tompított, mindössze a harmadik és az ötödik felvonás végén a heves kitörésnél tört ki hangjából is az érdesség.

A kormányelnök kitűnő szerepét, Tihanyi emlékezetes remek alakítását *Hajnalt* egyszerűen tönkre silányította. Leckét mondott fel, de rosszul. Szerepét nem tudta, játszani még ugy sem tudott; drukkoló ősjogász benyomását keltette. Jó színészből, a minek *Hajnalt* tartjuk, ilyen »paccolást« kétszeresen felróhat a közönség.

EGYESÜLETEK.

Orvosok gyűlése.

(r.) A »Biharmegyei orvos- gyógyszerész- és természettudományi Egyesület« április 4-én, dr. Konrad Márk, kir. tan. és dr. Grósz Menyhért szakülési elnök elnökleite alatt tartotta ülését. Jelen voltak: Baróthy Akos, Nagy Ignác, Fischer Imre, Altmann Jakab, Meer Samu, Erényi Jenő, Goldner Hermann, Edelmán Menyhért, Kun Izsó, Fisch Aron, Kovács Bertalan, Bodor Károly, Munk Jakab, Révész Vilmos tudorok és Rozvány György és Vinkler Lajos e. tagok.

Dr. Grósz M. indítványára, a szakülés jegyzőkönyvébe foglalta dr. Koch világhírű orvos 25. évi jubileuma alkalmából — a nagy tudós iránti tiszteletét. A nemrég elhunyt Bergmann és Baudin nagy tudósok elhunytát részvétellel jegyzőkönyvébe.

A szakülésnek két igen érdekes tárgya volt. Az orvosgyűlésnek neszora: dr. Bodor Károly tartott szabad előadást, a *rendelő intézetek* jelentőségéről.

Történelmi tonalon ismertette a nagy orvostudósok iránytörő felfedezéseit; a különféle szerumok hatását s örömmel fogadta azt a mozgalmat, mely városunkban a dispensaire felállítását elősegítette. Ezt úgy az orvosi tudomány, mint az emberiségre nézve fontos lépésnek tartja, s meg van győződve, hogy az ezen irányban megindított gyógyeljárás, a tüdővést nagy részben fogja csökkenteni. A szakülés tagjai élénk érdeklődéssel hallgatták a nagyérdemű collega előadását s élénken megéljeneztek.

Edelmán M. és Grósz Menyhért köszönetet mondtak, utóbbi egyuttal röviden körvonalba a rendelő intézet irányát és kérte az orvosi kar támogatását.

Másik érdekes tárgya volt a szakülésnek: Dr. Konrad Márk, a nagyváradi kir. ill. bábaintézet igazgatójának jelentése, az intézet 1906. évi működéséről. 34 év óta nagy mérvben hozzájárult megyénk közegészségügyi viszonyainak javításához s minden év csak növeli e működés értékét és jelentőségét. Csak az a baj s ezt a szakülés is sajnálattal vette tudomásul, hogy az u. n. másodrendű bábák kiképzésére, — melyre az állam nagymérvű áldozatot hozott és kár, — a vármegyei községi hatóságok nem nyújtottak kellő támogatást s négy év alatt oly kevesen jelentkeztek, hogy a tanfolyamokat be kellett szüntetni. Pedig Biharmegyében még ma is 117 község van, melyekben nincs bába!

A múlt évben összesen: 82 okleveles s 32 m. rendű bába nyert képesítést. Az intézet házi kezelésben van s összesen 586 egyént látott el mindennel.

S erre összesen: 15.428 koronát fordított. Egy egyén teljes ellátása tehát 77 fillérbe került.

Az érdekes, tanulságos jelentést a szakülés őszinte köszönettel fogadta.

Dr. Kun (Bih. közkórházi orvos) igen ritka vese kórbonctani praeparátumot mutatott be.

NYILTTÉR.

Lukács
Aladár
Nagyvárad, Fő-utca.

TELEFON 516.

Özv. Dr. Deákné
Fogműtermében

Lakik: Nagyvárad Szilágyi-Dezső u. 18.

A legjobb amerikai porcellánból készit

fogakat,

végez minden e szakmába vágó műveletet.

REGÉNYCSARNOK.

Művészelet.

Irta: Kraszevszkij A. N.

— Oroszból. — 13.

Mért nem megy el e leány?

Az pedig elfogulatlanul odatámasztotta kezét a Loggia márványkarzatára és finom körvonalu felső testével kissé áthajolva rajta, halkán suttogta:

— Oh beh szép! Beh csodaszép! Es benn oly unalmas; nem találja, Boris Nikolajevitsch? Lenskynek elállt a lélegzete, mintha valaki fojtogatná; érezte, hogy rögtön elveszti önruralmát.

— Játszak talán? — kérdé. — Szívesen megteszem önért.

— Oh dehogy! Minek játszék ezen ostoba emberek előtt, — felelé; — el kellene készülnöm arra, hogy az E-moll koncert közepén a kérdést intézzen hozzám: Mielőtt elfeledném, kérlek, nem tudnál-e egy jó cipészt Rómában? Csak a lakcímét kérem. Hisz tudja mennyire bosszant az ilyen.

Kacérkodik-e velem, vagy — kérdé magában Lensky, már tizedszer.

Ott állt előtte tündéries arcával és bensőségteljes tekintete találkozott az övével. Szegény lány, nem tudta, mennyire győtri. Huszonegy év dacára ama teljes-tökéletes ártatlansággal bírt, mely csak ott létezhetik, hol a szenvedély értelme még meg nem villant, az ártatlanság oly foka, melyet férfiak elhinni képtelenek.

Kacérkodik — —? Lensky szíve csaknem hallhatólag dobogott és egyszerre, a mint Natália egészen elfogulatlanul egy lépéssel közelebb lépett hozzá, megragadta a kezét.

— Oh maga kedves, kedves leány! — suttogó tompa, csaknem elhaló hangon.

A vér mind az arcába szökött, a kezét kirántá a férfiből.

— Az Istenért, mi jut az eszébe! — kiáltá s egy büszke, csaknem megvető mozdulatot tett hátrafelé.

De erre rettenetes düh fogta el.

— Ostoba voltam, csalódtam önben, ön sem nemesebb, magasabb gondolkozésu mint a többiek! — kiált kitörve.

Nem értem, mit akar mondani, — suhogá Natália.

Mit is kérdez még, mért nem távozik, minek áll itt előtte halványan, mintegy megbénultan azzal a varázsszó, holdfénytől körülfojt, megindító bűbájjal.

— Azt akarom mondani, hogy ha a köztünk létező összeköttetést e világius szempontból akarja tekinteni, irántami magaviselete szivtelenség, gőgös ocsmányság volt.

— De Boris Nikolajevitsch, hisz ez mind örültség, nem tudja mit beszél, — dadogta a fiatal lány magáukivül.

— Ugy, nem tudom mit beszélék? — és most közvetlen elébe lépett. — És ha én kacérkodásait, — igen ez az igazi szó, — piruljon csak, — szégyelje magát egy kicsit, nem árt; — ha, kacérkodásait félre magyarázva annyira felháborodtam volna, hogy kezét megkérjem? — Ahá, hogy össze rezzen. Természetesen, ilyenre sohasem gondolt volna!

Hangja rekedt volt és hörgő, arcza igen nyugodt, mintegy megkövesülve a szörnyű haragban, s oly lelkikinban, minőt soha sem ismert még.

— De hát menjen! mit áll itten és kinez és gyötör? Nem is akarom látni többé, utálok pedig oly rettenetesen, oly örülten szerettem!

Igaz, mért nem távoztál végre valahára? — De tovább nem bírt magával Lensky; karjaiba ragadta és duzzadt izzó ajkaival megcsókolta.

Ekkor Natália eltaszítá magától és elrohant.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

DR. VUCSKICS GYULA.

134—1907 számhoz.

Árverési hirdemény.

Alulírott kiküldött bíróségi végrehajtó ezennel közbirré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1907 évi V. l. 203/4 számú végzésével Dr. Király Zsigmond ügyvéd által képviselt Krausz Károly és József felperes részére Breyer Károly alperes ellen 187 kor 62 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 808 kor. becsült ingóságokra a Nagyvárad városi kir. járásbíró fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a 20 k 40 fill. hátralék és felülfoglaltatók követelése erejéig h amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon Kossuth utca Füchsl palotában, leendő megtartására határidőül 1907 év április hó 9. napján, délelőtt 11 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtás jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1901 évi március hó 22.

Batig Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

10 drb. legkedveltebb

sorsjegy

Évente 7 huzás,
350.000 korona

nyereményvel --

kérjük az első részletet postautalványon mielőbb

címünkre beküldeni.

havi 4 korona 87 filléres
részletre kapható; u. m.
4 Józsv, 2 Bazilika és
4 Erzsébet sorsjegy. -

Már az első részlet, azaz 4 korona 87 fillér postautalványon való beküldése után mind a tiz sorsjegy az összes huzásokon résztvesz. A huzás közeleg, miért is

Budapesti Polgári Takarékpénztár
— Budapest, Kerepesi ut 40. —

Ha jó és csinos cipőt akarunk, akkor
vásároljunk

Moskovits cipőt.

Moskovits Farkas és Társa
cipő-és csizmagyár N.-Várad, Koss-u.uth

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
es egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélberítékek.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan es pontosan eszkeztetnek.

Levélfejek,

szamlák, falragaszok,
báti meghívók,
fancrendek, etlapok,
napptárak,
palackfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vago nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktár.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.